

Danskeren

ET NYHEDS- OG OPBYGGELSE-
BLAD FOR DET DANSKE
FOLK I AMERIKA,
udgivet af
Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebraska.

„Danskeren“ udgaar Onsdag i hver Uge.
Pris pr. Aargang:
De Forenede Stater \$1.50. Udlandet \$2.00
Bladet betales i Forskud.
Bestilling, Betaling, Adresseforandring
etc. med Undtagelse af Bidrag til
Bladets Indhold adresseres
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebraska.

Alle Bidrag til Bladets Indhold —
Korrespondancer, Afhandlinger og andre
Artikler — sendes til dets Redaktør:
A. M. ANDERSEN, Blair, Nebr.

Entered at Blair Post office as second
class matter.
Acceptance for Mailing at special
rate of postage, provided for in Section
1103, Act of Oct. 3, 1917, author-
ized on July 8, 1918.

Advertising rates made known upon
application.

I Tilfælde af, Bladet ikke modtages
regelmæssigt, bedes man klage til det
sædvanlige Postkontor. Skulde dette ikke
hjælpe, bedes man henvende sig til „Dan-
skeren“'s Kontor.

Naar Læsere henvender sig til Folk,
som averterer i Bladet, enten for at
købe hos dem eller for at faa Oplysning
om det averterede, bedes de altid om-
tale, at de saa Avertissementet i dette
Blad. Det vil være til gensidig Støtte.

The National Luth. Council, der
nålig er organiseret i Chicago af Re-
præsentanter for et Flertal af de
store lutheriske Samfund i Landet,
har udnævnt Rev. Lauritz Larsen
af Brooklyn, N. Y., til Repræsentant
for Councilet i Washington. Paa
samme Tid har National Lutheran
Commission valgt Rev. Larsen
til sin Repræsentant. Past Lauritz
Larsen tilhører Den nordluth-
eriske Kirke i Amerika, for Fore-
ningen Den nordluth. Synode.

3 August Maaned holdtes en
Konference i Cambridge, Mass.,
af Delegerer fra amerikanske og
kanadiske Seminarier. De drøftede
Spørgsmaalet om at faa teologisk
Undervisning i Stand for unge
Mænd ved Fronten og i Lejrene.
Mange Seminariers Eleverhold
formindskes ved, at de unge Mænd,
som skulde fylde dem tages til Sø-
ren eller Flaaden. Kirken i det store
og hele alarmeres over Spørgs-
maalet om, hvor den efter Krigen
skal faa Prædiker fra, dersom ingen
forberedes til Prædikerembedet un-
der Krigen. Rev. Dr. S. C. Jacobs,
Deanus ved Mount Airy Semi-
nar, var den lutheriske Kirkes Re-
præsentant i denne Konference. Dr.
Jacobs er nu af National Lutheran
Commission bleven udnævnt til
at tjene paa den Forsøttelses-
komite, der blev valgt ved Cambrid-
ge Konferencen.

Et Hjem for lutheriske Soldater
og Sømand i New York. Miss
Mary Marley er bleven udnævnt
som een af Sekretærene for National
Lutheran Commission. Hende
specielle Arbejde er at etablere
og føre Tilsyn med „Service Club“.
For Tiden er hun beskæftiget med
at faa Service Club i Gang i New
York, 312 W. 72. St. Klubben er
et rummeligt og smukt Privat-hus,
der er overladt National Lutheran
Commission til fri Afbenyttelse saa
længe Krigen varer. Det er maaske
en af de fineste Bygninger, der
er stillet til Brug af Soldater og
Sømand. Besigtig den at laze et
virkeligt Hjem i New York, særlig
for lutheriske Soldater, Sømand
og Marinere. Mellem 40 og 50
Senge vil blive opstillet i de øver-
ste tre Etager, og en let Mar-
kettender-Tjeneste vil blive givet
Morgen og Aften til lave Priser.
Huset vil være aabent hver Dag til
kl. 11 Aften, forsynet med Læs-
ning, Skrive- og Skriveapparat i
første Etage. Miss Marley organi-
serer lutheriske i Greater New
York til Hjælp for at gøre Klub-
ben til et virkeligt Hjem. Særlig
lutheriske Kvinder opfordres til at
være Tjeneste.

Amerikaniseringen.

Sproget og Mændene.

Vi høre dem tale om Guds
store Gjerninger i vore Tunge-
maal.
Ap. Gr. 2, 11.
Fra en Side set er jeg snart fed
af at sige eller skrive noget om
dette Emne; thi det synes, som man
ikke kan udtale sig om det uden at
udsette sig for Misforstaaelse og
dels for Modvillie.

Men saa alligevel — det er et
Emne, som staar paa Dagsordenen
og vil blive ved for de indvandrede
Bedkommende at staa paa Dagsor-
denen her i Amerika i lange
Tider.

Komme uden om det kan vi ikke,
derfor maa vi igennem det. Og om
man saa møder Misforstaaelse og
Modvillie hos nogle, saa møder
man Forsaaelse og Bifald hos an-
dre.

Naar der saa skal tales om de
Indvandrede Amerikanisering, saa
finde der jo godt — for Sammen-
lignings Skyld — gaas en Tur
udenlands, men saadan Vidtløftig-
hed vil jeg ikke indlade mig paa.
Det indenlandske Omraade er stort
nok for den Sags Drøftelse.

Det er jo noget, som selv ethvert
Skolebarn ved, at Amerika ingen
andre Urindvaanere har end Indi-
anererne. Men det er ikke disses
Mund ej heller deres Sprog, der er
bleven raadende her i Landet. At
amerikaniseres vil altsaa ikke sige
at blive Indianere eller at tilegne
sig deres Mund, Sprog og Sæder.

Det er de indvandrede, der
har dannet den amerikanske Nation
og bestemt denne Nations Ejendoms-
melighed og Sprog.

Men netop denne Virkelighed gi-
ver os, der er indvandet hertil se-
nere, en vis relativ Betødning; vi
er bleven en Del af den amerikanske
Nation.

Gen Ting fortjener særlig at ta-
ges med i Betragtning, naar Ta-
len er om at amerikaniseres, og
hvad der egentlig skal for-
staaes ved det amerikanske,
og det er, hvad der bevirkede, at de
første Europæere kom til
Amerika.

De var forfulgte i deres Hjem-
land, fordi de vilde dyrke Gud ef-
ter deres egen Overbevisning, og
saa søgte de herover for at finde
den Frihed, de savnede derhjemme.
De fandt her, hvad de søgte, og
Religionsfrihed blev fra
først af et Særpræg paa Livet i
Amerika.

Selv i lutheriske Lande, og saa i
vort fædreland, søvdes der
Religionsvang næsten saa langt
ud i Tiden som til det første, jeg
kan huske.

Men i Amerika var Religionsfri-
hed fra Begyndelsen af et etableret
Faktum, og selv om der fortælle-
des om Tilbød til puritanisk Døng, saa er
den aldrig kommet til Magten.

Og da Kolonierne erklærede sig
uafhængige af England (1776)
blev Religionsfrihed taget med i de
Beslemmelse, som siden blev Lan-
dets Grundlov. — Det Stykke af
Amerikanismen kan vi nok alle sy-
nes om.

Der er noget andet, jeg anser for
betydelig nok til, at jeg drager og
saa det frem her.

Da den amerikanske Nation blev
til ved Uafhængighedserklæringen,
eller da den første Folketælling der-
efter foretoges (1790) var den lidt
fjærrere, end den danske Nation er
nu, nemlig 3,930,000. 20 Aar se-
nere (1810) talte den 7,240,000 og
i 1820 — 9,655,000.

Saa fra den Tid til 1870 vokse-
de den til 38,877,000. Hvorfra
kom saa denne Vækst? For en stor
Del fra den fortsatte Indvandring.
Af de 29,212,000 Mennekers Til-
vækst i de 50 Aar, var 7,553,865
indvandret.

Jeg skal kun nævne nogle af de
europæiske Landes Bidrag: 2,761,
658 Irølandere, 2,475,684 Tyskere,
1,250,126 Englændere, 251,529
Frankmænd, 176,894 svensk-nor-
ske, 64,396 Schweizere, 32,240 Hol-
lændere og 25,771 Danske. — Ind-
vandringen er fortsat, indtil Nationen
nu tæller ca. 100,000,000.

Disse Tal giver lidt af en Fore-
stilling om den amerikanske Nations
Tilvækst og Sammensætning. Der
er ingen, som kan gøre Krav paa

at betragtes som oprindelig, men
Angelsakserne eller Britterne har sta-
dig været i Flertal, og dette tillige
med den tidligere Forbindelse med
England har været en naturlig
Grund til, at Engelsk er blevet det
Lands Sprog.

Men ellers — Nationens Til-
blivelse og Sammensætning er til-
strækkelig Grund til, at Indvandre-
ne af enhver Nationalitet skulde
gives sit Bidrag til at danne den
amerikanske Nation.

At amerikaniseres vil altsaa for
os ikke sige at gaa hvorloft op i
dem, der var her forud for os.
Vaade vi og den amerikanske Na-
tion vilde være daarlig tjent med en
saadan Amerikanisering. Vi, og alle
andre Indvandrede, skylder at give
det bedste, vi tog med os derhjem-
me fra, som Indsats i Livet her.

Der er noget, de fleste af os al-
lerede har givet som Indsats —
Ungdommens Arbejdskraft og Ar-
bejdsfrugt og den gemme Opdragel-
se tilkættede Sparommelighed. Den-
ne Indsats har bidraget uberegne-
lig meget til Amerikas Udvikling.

Men jeg tænker særlig paa de
aandelige Gøder, vi fik i Arv der-
hjemme, Kristendommen i lutherisk
Mund, sand, levende apostolisk Kris-
tendom.

Selv om vi glæder os ved Reli-
gionsfriheden her og særlig arbej-
der fredeligt ved Siden af andre
Befolkningsgrupper, saa skal vi ingenlunde
slaa af paa det, som særlig er vo-
re Fortrin, men hellere aagre der-
med efter bedste Evne.

Men her kommer saa Sproget i
Betragtning. Vi har faaet de nævnte
Gøder i det danske Sprog, og
skal vi bevare dem i dette
Land, saa maa de overføres
eller omplantes i dette Lands
Sprog; om det sker i
2., 3. eller 4. Slægtled, det gør
ingen Forskel. Overføres maa de
baade for at kunne bevares og li-
gesaa for at gøres frugtbringende
i dette Land.

Jeg ser ikke i og for sig stor For-
skel paa Sprog, og jeg mener, at
det Skriftlige jeg har anført som
Motto, tjener de forskellige Sprog
lige; Mændene taler gennem Apostol-
erne paa Vinjedag om Guds store
Gjerninger i de forskellige Folke-
slags Tungemaal.

Vi Danske er jo lykkelige, at na-
get vort Sprog kun tales af nogle
faa Millioner, Gud alligevel ikke
har overset det, men ogsaa lader
tale om Guds store Gjerninger i vort
Tungemaal saa vel som i de Sprog
der tales af flere Hundrede Mil-
lioner Menneker.

I Danmark er Dansk naturligvis
det allerbedste og deiligste Sprog,
og rige aandelige og litterære Skat-
te gemmes i vort Modersmaal. Saa
vidt jeg ved, overgaas vor Salmes-
stat ikke i noget Sprog, og der er
dansk Litteratur, som er overlat
i flere af Verdenssprogene.

Men det forandrer ikke den Sag,
at skal vi i Vængden og i no-
gen Udstrækning bevare og
frugtbar gøre de aandelige Skatte,
vi fik med hjemmefra, her i dette
Land, saa maa de omplantes i
Landets Sprog.

Lad mig endnu sige, at lige saa
vel som det danske Sprog er det
bedste i Danmark, saa er det ogsaa
det bedste i dette Land for alle,
som ikke endnu fuldstændt har tilegnet
sig det engelske.

Det bedste, for at undgaa Støbe-
ved Sprogskiftet, efter mit Skøn,
er at lægge sig efter at lære Lan-
dets Sprog saa snart som
muligt og saa holde ved Mo-
dersmålet saa længe som
muligt.

Det glædede mig at lægge Mær-
ke til det Alvor Past. D. N. Olsen
i sin Art. „Tilbagekastet“ lagde for
Dagen for at bevare den rette Mund
i vort Kirkesamfund. Sid lignende
Alvor var ret almindelig.

Hvor har jeg ikke ofte tænkt:
Om blot alle mine Børn og min
Efterfølgende maatte være gennem-
trængt af sand Kristendom, hvor
meget var der saa ikke vundet! Og
lignende med andre kristne Fam-
ilier! Jo, det gælder om et Kris-
tendoms, der sætter Frugt og gaar i
Arv.

Men jeg synes, min fætre Em-
bedsbroder ser forrest paa Forhol-
det mellem Mund og Sprog. Det
han anserer en Udtalelse af

Past. J. M. Hansen: „Med andet
Sprog kommer ofte en anden Mund“
føjer han til: „Hvor sandt er det
dog sagt! Jeg vil sige til „saa at
sige altid en anden Mund,“ og jeg
ynker færdig vort Folk, naar den
Stund kommer, da Munden i de
store engelske luth. Samfund skal
dominere hos os og i vore Menig-
heder.“

Jeg er nu ikke saa kendt inden-
for de nævnte Samfund, at jeg
turde fælde en saa afvejende Dom
over dem, eller i det hele taget ud-
tale nogen Dom over Munden i
dem.

Men videre skriver Past. Olsen,
at „det, han har set sammesteds, har
aldrig frijset ham til intimit Be-
kendtskab.“ Mon det saa ikke var
retfærdigere at tilbageholde Dom-
men, indtil kendtskabet blev intime-
re og grundigere?

Past. Olsen forfatter: „Thi det
var den døde, højfærdige og stats-
færdige Mund, som slog mig i Mo-
de, og som jeg kendte saa godt fra
Hjemlandet.“

Saa, men saa var det jo samme
Mund baade i det danske og det
engelske Sprog! Hvorfor saa
give det engelske Sprog Skylden,
naar han kender samme Mund paa
Dansk?

Længere hen skriver han: „Der
var en Gang et Sted i en af Me-
nighederne i Midtstaterne, at jeg
sag og lyttede til en engelsk Præ-
diken, som en af vore Prædiker holdt.
Den var udmærket. Lige til, om
Frelse og Fortællelse, om Synd og
Raade.“ Jeg maa atter spørge:
Hvorfor saa give Sproget Skyl-
den?

Atter længere frem siger han, at
han var bleven saa fed af at høre
en amerikansk Prædiker holde Præ-
diken, at han besluttede sig til at
lære Engelsk, „saa han selv kunde
besørge Kravet om Engelsk op-
fuldt.“

Altsaa i Past. Olsens egen Mund
bevares Munden fra Dansk, og saa
naar han taler Engelsk. Og om
en anden af vore Prædiker er jo
sagt, at han holdt en Prædiken
med en god Mund i paa Engelsk.
Er det saa ikke muligt, at Munden
kunde bevares, om det var Peter-
sen, Nielsen, Jensen eller Andersen, der
talte Engelsk?

Og det fremgaar jo ogsaa klart,
at Past. Olsen mener, Munden kan
bevares, naar hans Børn bliver
hjemme i deres engelske Hjem.
Hvorfor saa ikke i vore Børn?
Hvorfor saa give Sproget Skyl-
den, om den rette Mund tabes?

Saa omtaler Past. Olsen et Til-
fælde, hvor Forholdet var forrest
mellem Forældre og Børn og til-
føjer: „Og i ni af ti Tilfælde be-
gynndte Glædeligheden netop ved, at
Sproget gjorde Skilsmisse — mel-
lem Forældre og Børn.“

Min Erfaring forlaar maaske ik-
ke meget imod Past. Olsens, men
isølge min Erfaring vil jeg sige, at
i ni af ti Tilfælde ligger Ansvaret
i noget helt andet end i Sproget.

Lad mig omtale en Familie,
hvor jeg kender Forholdet. Egtepar-
ret havde tre Børn, da de kom til
Amerika, saa de havde jo ikke den
bedste Lejlighed til at lære Engelsk.
Nu har de ti voksne Børn. De er
alle temmelig vel amerikaniserede,
nogle er gift med Amerikanere, og
enkelte af dem er temmelig velstille-
de, alle har de faaet god Stole-
gang. Men uden Undtagelse holder
de af deres lille uanselige Hjem
og agter og ærer deres Forældre.

Jeg kender flere lignende, men
jeg sender ikke en, paa hvilken jeg
turde pege og sige: Her gaar For-
ældre og Børn hver sin Vej, og det
er Sproget og Skilsmisse. Men som
sagt, min Erfaring forlaar maaske
ikke meget imod Past. Olsens.

Men een Ting ved jeg — det
falder ofte bevidst at have nogen
eller noget at sige Skylden paa,
naar man ikke selv vil lære den,
og saa ligger det saa nær her i
Landet at give det engelske Sprog
Skylden.

Men saa i Danmark da? Der
hændte og hændte det jo ogsaa, at
Forældre og Børn gaar hver sin
Vej! Hvad er der Skyld i det?
Nej, kære! baade Past. Olsen og
andre, baade Prædiker og andre
Trosskøffende! Lad os glæde os og
takke og prise Gud, at vi har faaet
sand og levende Kristendom i Arv,
og lad os sige Gud hjertelig Tak

for den Religionsfrihed, vi nyder i
dette Land.

Og lad os holde paa og bævede
vort Modersmaal, saa længe det
er det bedste Middel til det store
Maal: Vor religiøse og aandelige
Arvs Bevarelse, dens Forplantelse i
vore Børn og vor Efterfølgende
dend Frugtbarhed blandt vort
Folk og andre.

Men lad os aldrig bilde os ind-
eller fortrøste os til, at det danske
Sprog er Garanti for den rette
Munds Bevarelse.

Lige saa vel som sand Kristen-
dom har betjent sig af dansk Sprog,
saa har Vantro og død Ortodoksi
og Rationalisme det ogsaa.

Gud og Guds Ord er Bærer af
den rette og sande Mund, og Guds
Mund, som betjener sig af det Sprog,
der har hjemme paa „den lille
Blet i Nord,“ han vil ogsaa be-
tjene sig af det Sprog, der har
hjemme (bl. a.) paa den store Blet
i Vest.

Intet vist Sprog, ingen vis Kir-
keform har Patent paa Munden og
Livet. Munden blæser, hvor den vil,
og han tager ind, hvor han finder
aabne Hjertter og Guse.

Gud anser ikke Personer, heller
ikke Sprog eller Folkeslag. Jesus
uafhængte sin Disciple til alle Folke-
slag, og han lærte dem at tale de
forskellige Folks Tungemaal.
A. M. Andersen.

Tak!

En hjertelig Tak til alle Venner,
„om tænkte paa os til vor saakaldte
Ejlsbrølup den 7. Sept. dette Aar.
Herren skal dog først og fremmest
have Tak, at vi fik Lov til i 25
Aar at arbejde sammen, i Missions-
gøringen her blandt Indianerne.
Tak til alle Venner, som tænkte
paa os med Erindringsgaver fra
Aar og Hjern. Tak for Breve og
Telegrammer, Udsønskninger og
Skriftsprog, alt tjente til at gøre
Dagen og Fæsten hyggelig og op-
byggelig. Tak til Pastor Jensen og
Hustru fra Fremont, Nebr., og
Miss Marie Johnson, Denver, at
de kom og besøgte os til denne Fæst.
Det var os til stor Glæde og Op-
byggelse at have disse faa danske
Venner i Serren omkring os i no-
gle Dage ved denne Lejlighed. Tak
for Samværet og Opmuntringen,
og som snart igen. Herren har
hjulpet os hidindtil, han vil ogsaa
gaa med os fremdeles. Hjertelig
Hilsen til alle. Eders i Serren,
Jensine og A. N. Nielsen.

Brev fra Jærøerne.

Kære Hr. Redaktør!
Som jeg ser har I lovet Dem, skal
jeg fortælle Dem lidt om Forholdene
paa Jærøerne.
Derne hører til Danmark, og ud-
gør et Amt af dette. Men Natur-
forholdene er helt anderledes her
end i det danske Jætteland. Paa
Jærøerne har vi høje Fjælde, dette
sætter sit Præg paa Befolkningen.
Mændene er høje og lette til Fods;
de gaar ligesaa let opad som nedad
Fjeldet; de er vant til at løbe der
fra Børn af; jærlig naar de skal
indfange de vilde Saar, som græs-
ser i Ødemarterne. Jeg har endnu
ingen set, som fornaar at følge en
Færring i Løb.
Det friske og frie Liv her be-
virker, at Folk bliver meget gamle,
som Regel da. Vi ser her Mænd,
som er henved 75 Aar, som endnu
udfører alt Arbejdet selv paa deres
Farm, ja de er endnu i Stand til
at gaa til Fjelds efter Faarene.
Derne's affødrede Velgænder
har stor Betydning for Befolkning-
ens færlig og sædelig Henseende.
Det er vel sandt, at de unge
har megen Lust til at danne, men
den færreste dans er temmelig
uistydlig; det er Skadens; efter
gammel Sæd og Skik. Man hører
i Fælleskab en Skæppeviser
i Eff. „Kong Hans, han sidder paa
København,“ eller lignende, affu-
rat som den Gang de gave Riddere
danske med deres Fruer: „Der
gaar dans paa Riberhus.“ Det er
meget interessant at se paa den fær-
ste dans, der er meget ligefrem,
som Børnenes Leg paa Gaden.
Hertil kommer ogsaa det Held at
vi nu ikke kan faa Spiritus. Jær-
øerne er ganske „Tørre.“ Det er

forbudt at indføre og sælge disse
vædte Væder her. Det er ogsaa glæ-
deligt at kunne konstaterer, at der
næsten aldrig findes vædte Væder
her. Der er sikkert faa Steder i
Verden, hvor de sædelige Forhold
er saa gode som her paa Jærøerne;
der hænger ogsaa sammen med det-
te, at det anses for en stor Skam
at have saadanne. Tillige er det
gammel Sæd og Skik, at en ung
Mund maa kunne bygge sit eget
Hus, inden han maa gifte sig; der-
for søger de unge Mænd her at
være flittige, samle sig Penge, saa
de kan snart naa deres Fædres
Maal at kunne hjemføre den ud-
faarne i Tugt og Ære. Det er
glædeligt at disse gode og gamle
Sædvaner bliver ved at holde sig
her; og det er ogsaa Grunden til
megen Lust indenfor Familien; det
er meget sjældent, man hører om,
at Egteskællerne er menige, endnu
sjældnere at høre om nogen Skil-
smisse. Jeg kender kun en saadan
fra de sidste Aar blandt en Befolk-
ning paa 20,000 Menneker.

Det er ogsaa værd at bemærke,
at det, som særlig har bidraget til,
at der er disse gode Forhold her
paa Jærøerne, at Befolkningens,
særlig da Mændenes Arbejde er
meget forsømt. Det gør dem reli-
giøse. Det er særlig at færdes
paa de stejle Fjælde efter Saar
og Tør; og det er endnu vanske-
ligere for Fiskerne at færdes paa
Sævet, der her ved Jærøerne er en
voldsom Karakter.

Strømmen løber med vældig
Fart, og Storm og Uvejr kan bryde
pludselig løs, og drive Vølgerne
indtil 200 Fod opad Klipperne. At
dette bevirker, at Færringerne vel
mere her end andre Steder maa
sige: Jeg gaar i Fare, hvor jeg
gaar.“ Dette bidrager sit til, at
Befolkningen her er meget religiøs.
Som Regel ser vi indtil Kirker,
hver Søndag, naar Prædikerne er i
Kirkerne: thi det maa erindres, at
naar en Prædiker har indtil 8 Kirker
at prædike i, saa varer det en Stund,
inden han kan komme i de enkelte
Kirker. Men naar han kommer,
selv om det er en Dag midt i Ugen,
da møder mange i Kirke, og til
Afters. Af en Befolkning paa 300
Menneker i et Sogn, har indtil 98
været til Afters paa een Dag. Des-
uden læses der daglig i Andagts-
bøger hjemme; og ofte holdes Hus-
andagt.

Det synes altsaa at staa ret godt
til i moralisk og i religiøs Hense-
ende; dog kunde alt være bedre, her
saa vel som andre Steder; og det
kan ikke nægtes, at der kan spores
en kendselig Tilbagegang paa disse
Omraader. Jeg kan ikke indlade at
bemærke, at Ansvaret dertil er de
politiske Forhold, som synes at op-
tage Sindene nu. Man ser hen til,
at Island er i Færd med at bli-
ve en selvstændig Stat; derfor er
de nationale Interesser ved at vaagne;
man vil have det færreste Sprog
ind i Skole, Kirke og for Retten.
Det er særlig Ungdommen, som er
optaget heraf; men det har vist sig,
at jo mere man gaar op i Politik,
des mere taber man Interesken for
Religionen. Det er ogsaa værd at
mindes, at der findes almindelig Vel-
stand her paa Jærøerne; der er saa
godt so mingen fattige; dette skyldes
Befolkningens Dygtighed og Havets
Rigdom. Man saa Steder i Verden
fiftes der mere end omkring Jær-
øerne.

At i alt maa det siges, at man
lever meget godt og tilfreds her,
vel er det intet Parades, men naar
man er glad og lykkelig og kan
tjene Gud uden Besværinger for,
hvorledes man skal faa dagligt
Brød, da er det godt.

Man ser da ogsaa det Særlyd,
at Folk her paa Jærøerne, som har
været i Amerika og har samlet sig
Penge, gerne vender tilbage paa
deres ældre Dage, for at tilbrin-
ge deres Livs Aftenstunder.

Venlig Hilsen fra Deres
Korrespondant.

Til Solg.

160 Acres godt Agerland i
Meade County, S. Dak., \$13 pr.
Acre.
Rev. Albert Johansen,
Billiston, N. Dak.